

Projekt

z dnia 19 grudnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY KONOPNICA**

z dnia 29 grudnia 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 4¹ ust. 1, 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) i art. 10 ust. 1, 2, 2a i 2b, ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) Rada Gminy Konopnica uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2029 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Konopnica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

Przewodnicząca Rady

Agnieszka Zielińska

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2026 - 2029

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest opracowany na podstawie :

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.),
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.),
- 3) Ustawa z dnia 21.03.2024 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U.2024.424) zgodnie z art. 4 „Ustawy o wychowania w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ”,
- 4) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642),
- 5) Polska Deklaracja w Sprawie Młodzieży i Alkoholizmu oraz z potrzebami lokalnej społeczności.

Problem alkoholizmu w naszej gminie oparto na wiedzy z różnych środowisk - policji, pracowników GOPS oraz osób pracujących z osobami uzależnionymi, które sygnalizują wpływ uzależnienia od alkoholu na funkcjonowanie rodziny.

Alkoholizm to główne źródło niedostatku. Występuje najczęściej w rodzinach ubogich, dotkniętych niepowodzeniami życiowymi i bezrobociem, ale coraz częściej u ludzi sukcesu, a po okresie izolacji ze względu na pandemię rozszerzył swój zasięg wśród lokalnej społeczności. Nadużywanie napojów alkoholowych stanowi dziś jeden z najpoważniejszych problemów. Zjawisko to stwarza problem złożony i trudny do przewyciężenia dla wielu mieszkańców i nie zależy od płci, wieku ani poziomu wykształcenia. Jego rozmiar i niszczyielskie działanie daje się zaobserwować wśród osób korzystających z porad i pomocy Gminnej Komisji. Alkoholizm pociąga za sobą liczne, daleko idące skutki społeczne jak: dezorganizacja rodziny, destrukcyjny wpływ na środowisko wychowawcze dzieci, zaniedbywanie pracy prowadzące do bezrobocia, zaburzenia stosunków międzyludzkich, przestępczość. To również jedna z przyczyn bezdomności, osamotnienia, odrzucenia przez rodzinę, braku stałych środków utrzymania, złego stanu zdrowia.

Skalę problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych w latach 2022-2025 przedstawiają poniższe dane:

1. Dane Komisariatu Policji w Osjakowie dotyczące gminy Konopnica

- a) przeprowadzono 85 interwencji domowych związanych z nadużywaniem alkoholu,
- b) ujawniono 40 przestępstw i wykroczeń popełnionych w ruchu drogowym pod wpływem alkoholu,
- c) odnotowano 6 interwencji domowych związanych z nadużyciem narkotyków lub innych środków odurzających,
- d) nie odnotowano zdarzeń popełnionych przez nieletnich pod wpływem alkoholu,

2. Dane Ośrodka Pomocy Społecznej

- a) liczba rodzin z problemem alkoholowym objęta pomocą doraźną lub okresową – 18,

b) wysokość środków przeznaczonych dla rodzin z problemem alkoholowym oraz wysokość udzielonej pomocy rzeczowej - 26.421,00 zł.

3. Dane rodzinnego konsultanta ds. uzależnień

Działalność punktu konsultacyjnego była realizowana poprzez terapię indywidualną osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu. Po pomoc i wsparcie zgłaszały się osoby uzależnione oraz ich bliscy, Łącznie udzielono 100 porad terapeutycznych w tym 30 konsultacji dla osób współuzależnionych oraz 60 konsultacji indywidualnych dla osób z problemem alkoholowym. 8 konsultacji dla osób dokonujących przemyocy, a także 2 konsultacje rodzinne dotyczące uzależnienia dzieci od nowych technologii.

4. Dane Zespołu interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie

a) ogólna liczba rodzin, w których założone zostały Niebieskie Karty - 8,

b) liczba posiedzeń zespołu 9, w tym posiedzeń dotyczących przemocy w rodzinie pod wpływem alkoholu - 7.

5. Porady i konsultacje psychologa – psycholog przepracował łącznie 51 godziny. Spotkania miały charakter wspierający, psychoedukacyjny, w tym min: prowadzenie metody dialogu motywacyjnego, profilaktyka w tym psychoedukacja w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, psychoedukacja z zakresu mechanizmów iluzji i zaprzeczenia, charakterystyki i funkcjonowania DDA.

6) Dane Specjalistycznego Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „ProVitaMed” w Wieluniu

a) liczba udzielonych terapii indywidualnych i rodzinnych **8**

Niepożądanym zjawiskiem wśród dorosłych i młodzieży o ogólnoświatowym zasięgu, i rozprzestrzeniającym się coraz bardziej jest uzależnienie od środków psychoaktywnych. Jednym z nich jest narkomania. Narkomania jest zjawiskiem patologicznym. Jest poważnym problemem społecznym powstającym na podłożu zmian zachodzących we współczesnym cywilizowanym świecie. Wpływa ona na zanikanie tradycyjnych więzi społecznych, zwłaszcza rodzinnych oraz osłabienia funkcji wychowawczej rodziny i szkoły. Zażywanie narkotyków wywołuje wiele negatywnych skutków – oprócz problemów zdrowotnych, pojawiają się problemy z prawem, zakłócają się relacje rodzinne i społeczne. Z informacji Komisariatu Policji w Osjakowie dotyczącej mieszkańców gminy Konopnica wynika, że w latach 2022-2025 odnotowano 6 interwencji domowych związanych

z nadużywaniem narkotyków lub innych środków odurzających wobec 2 osób. Mimo, że liczba interwencji nie jest wysoka Gmina podejmuje jednak środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności.

W związku powyższym głównym celem programu jest ograniczenie społecznych i zdrowotnych skutków wynikających z nadużywania alkoholu, środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych program obejmuje następujące zadania i przewidywany sposób ich realizacji:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób dorosłych, młodzieży, dzieci i ich rodzin, współuzależnionych, uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od alkoholu, narkomanii i innych substancji.

Celem zadania jest zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu (pijącym w sposób szkodliwy i ryzykowny) odpowiedniej oferty pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych.

Realizacja w/w zadań przedstawia się następująco:

- 1) finansowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- 2) współpraca z zakładami lecznictwa odwykowego wspomagającego proces zdrowienia osób uzależnionych
- 3) współpraca z ruchem samopomocowym typu AA działającym na terenie gminy i agencjami promującymi ogólnopolskie kampanie trzeźwości ,
- 4) opłacenie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – psychologa oraz psychiatry,
- 5) opłacenie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego,
- 6) spotkania z terapeutą uzależnień i psychologiem,
- 7) zakup książek, czasopism i filmów z zakresu problematyki alkoholowej, nikotynowej, niedostosowania społecznego, agresji, przemocy w rodzinie oraz szeroko rozumianych problemów społecznych

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- odsetek osób którzy po ukończeniu terapii utrzymują abstynencję przez ponad rok (stopień aktywności terapii),

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy z uzależnieniem pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Celem zadania jest ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z ww. rodzin. Szczególna uwaga skierowana będzie na udzielanie pomocy integrującej działania różnych instytucji, w ramach działającego na terenie gminy zespołu interdyscyplinarnego, którego zadaniem jest diagnoza (rozpoznanie) potrzeb oraz udzielenie pomocy rodzinie.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- 1) umożliwienie ofiarom przemocy domowej szybkiego kontaktu z dzielnicowym ,
- 2) prowadzenie punktu konsultacyjno – informacyjnego oraz dyżuru telefonicznego w godzinach pracy Urzędu Gminy – GOPS telefon 43 842 – 44 – 90,
- 3) współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- 4) korzystanie z bezpłatnych porad radcy prawnego (raz w tygodniu),
- 5) finansowanie zatrudnienia specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym, ofiarom przemocy oraz ich rodzinom,
- 6) współpraca merytoryczna z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 7) realizacja procedury interwencji "Niebieskich kart" przez gminną komisję w jednostkach komisariatu policji, ośrodka pomocy społecznej, oświaty, służby zdrowia,
- 8) edukacja publiczna np. ulotki, broszury, plakaty (współpraca z instytucjami z terenu gminy m.in. policja, ośrodki zdrowia, szkoły, parafie, biblioteki),
- 9) organizowanie „Świadectw Trzeźwości”.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba rodzin z problemem alkoholowym, w których policja podejmuje wielokrotne interwencje,
- liczba udzielonych porad psychologicznych, prawnych i innych w punkcie konsultacyjnym ,
- liczba rodzin, w których występuje problem alkoholowy, objętych pomocą materialną, finansową ośrodków pomocy społecznej,

- wysokość środków finansowych wydatkowanych na pomoc społeczną rodzinom z problemem alkoholowym,

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym instytucji wspierających rozwój dzieci.

Celem tego zadania jest zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców, edukacja rodziców oraz szkolenia osób pracujących z dziećmi, aby mogli w efektywny sposób przekazywać wiedzę na temat uzależnień, wskazywać alternatywne wzorce spędzania wolnego czasu, radzenia sobie ze stresem i rozwiązywaniem problemów. W ramach tego zadania będą realizowane kampanie edukacyjno-informacyjne mające na celu promocje zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień, ograniczenie dostępności napojów alkoholowych dla dzieci oraz zmianę postaw i zachowań sprzedawców alkoholu. Realizacja w/w zadania obejmuje w szczególności:

- 1) organizowanie i finansowanie dla szkół z terenu gminy programów profilaktycznych, opiekuńczo-wychowawczych uwzględniających zagadnienia dotyczące rozwoju i umiejętności społecznych, przeciwdziałania uzależnieniom oraz programów z zakresu edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym,
- 2) organizacja i finansowanie zakupu spektakli teatralnych z zakresu profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży,
- 3) finansowanie kształcenia w dziedzinie profilaktyki członkom komisji, pełnomocnikowi, pracownikom GOPS, policji i jednostek organizacyjnych gminy, które będą deklarowały gotowość podjęcia pracy z dziećmi z grup ryzyka,
- 4) finansowanie zajęć, które mają na celu właściwe wykorzystanie wolnego czasu przez dzieci, w których rodzinach występuje problem alkoholizmu,
- 5) organizowanie i wspieranie form spędzania wolnego czasu, propagowanie trzeźwych obyczajów wśród młodzieży i ogółu społeczności lokalnej poprzez organizowanie np. mitingów otwartych, świątecznych spotkań społeczności gminnej, parafiad, itp.,
- 6) dofinansowanie imprez o tematyce profilaktycznej,
- 7) finansowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin zagrożonych uzależnieniem,
- 8) dofinansowanie modernizacji boisk, pomieszczeń, miejsc służących racjonalnemu wykorzystaniu wolnego czasu przez młodzież i dzieci,
- 9) współudział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba młodzieży, rodziców i nauczycieli uczestniczących w szkolnych programach profilaktycznych,
- liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w obozach profilaktycznych, koloniach z elementami profilaktyki i innych formach wypoczynku pozwalających na kształtowanie prawidłowych postaw osobowościowych - liczba i rodzaje przeprowadzonych programów profilaktycznych,
- liczba cofniętych zezwoleń w związku z zabronioną sprzedażą alkoholu nieletnim,
- liczba zakupionych i rozprowadzonych książek, ulotek i innych materiałów informacyjnych i edukacyjnych z zakresu profilaktyki.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Celem tego zadania jest propagowanie idei wychowania i spędzania wolnego czasu w trzeźwości, dbanie o prawidłowy rozwój psychiczno – fizyczny dzieci i młodzieży oraz wspieranie działalności klubów sportowych jednostek organizacyjnych gminy i stowarzyszeń.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

- 1) wspieranie stowarzyszeń, które realizują zgodnie ze swoim statutem szczegółowe zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 2) wspieranie organizacji imprez integracyjno–kulturalnych oraz rekreacyjno–sportowych, których celem jest propagowanie idei trzeźwości oraz zdrowego stylu życia,
- 3) współpraca i wspomaganie grupy AA „Nawrócenie” w realizacji działań do terapii i propagowaniu postaw trzeźwosciowych,
- 4) zakup pomocy naukowych, plansz profilaktycznych, materiałów edukacyjno-informacyjnych o tematyce profilaktycznej dla szkół, ośrodków zdrowia, grupy wsparcia oraz instytucjom zajmujących się profilaktyką uzależnień.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

- liczba podejmowanych przez stowarzyszenia, instytucje i osoby fizyczne działań o charakterze profilaktycznym – opiekuńczym promującym zdrowy styl życia.

V. Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach.

Celem tego zadania jest przeciwdziałanie naruszeń przepisów prawa i działania o charakterze profilaktycznym. Realizacja tego zadania odbywać się będzie przez:

- 1) zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych,
- 2) działania edukacyjne.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

- liczba rozpropagowanych ulotek informacyjnych.

VI. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (art. 131 i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

- 1) prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów oraz lokali, w których prowadzi się sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
- 2) przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży,
- 3) opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

VII. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii polegająca na podejmowaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu lub środków psychoaktywnych obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz kosztów innych działań Gminnej Komisji.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

- 1) prowadzenie rozmów i nakłanianie do podjęcia leczenia osoby uzależnionej,
- 2) opłata badań lekarzy specjalistów (psycholog, psychiatra) w celu skierowania osoby na leczenie odwykowe,
- 3) kierowanie do sądu wniosków uzależnionych od alkoholu ze wskazaniem rodzaju zakładu leczniczego.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

- liczba przeprowadzonych konsultacji terapeutycznych
- liczba osób przebadanych przez lekarzy specjalistów (biegłych sądowych)

- liczba wniosków skierowanych do sądu

VIII. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

- 1) kontrolę przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi w sklepach i punktach gastronomicznych,
- 2) kontrolę spożywania alkoholu w miejscach publicznych objętych ustawowym zakazem.

IX. W razie potrzeby wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

X. W razie potrzeby pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Celem tego zadania jest ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego oraz integracja społeczna

XI. Realizatorzy programu:

1. Realizatorami Programu są:

- a) Wójt Gminy Konopnica,
- b) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Konopnicy,
- c) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Konopnicy,
- d) Gminny Zespół Interdyscyplinarny,
- e) Szkoły z terenu gminy Konopnica,
- f) Zakłady Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Konopnicy i Szynkielowie,
- g) Punkt Konsultacyjno – Terapeutyczny w Konopnicy,
- h) Oddział odwykowy szpitala psychiatrycznego w Sieradzu.

2. Program realizowany jest przy współpracy:

- a) Policji,
- b) Parafii Rzymsko – Katolickich,
- c) innych podmiotów, do których o współpracę w określonej sprawie zwrócą się realizatorzy.

XII. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2029

Zadania wynikające z Programu realizowane będą ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Łączna kwota przeznaczona na realizację Programu w 2026 r. to 110 000,00 zł

Wydatki na poszczególne zadania przewidziane w Programie przedstawiają się następująco

Lp.	Wydatki	Przewidywana kwota w zł
1	Wynagrodzenia	24 000,00 zł
2	Zakup materiałów	42 000,00 zł
3	Zakup usług	42 000,00 zł
4	Różne	2 000,00 zł
	Razem	110 000,00 zł

Przepisy ogólne.

- 1) realizacja Gminnego Programy Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii odbywać się będzie w ramach posiadanych środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 2) członkowie komisji otrzymują wynagrodzenie brutto w kwocie 250,00 złotych za udział w każdym posiedzeniu,
- 3) decyzje o wysokości i przeznaczeniu środków na realizację GKRPA oraz PN podejmuje Wójt,
- 4) program GKRPA i PN przedstawiony Radzie Gminy opracowany jest na podstawie diagnozy i informacji zebranych od instytucji działających na terenie gminy.

Uzasadnienie

W dniu 1 stycznia 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2469 z późn. zm.).

Powyższa ustawa wprowadziła zmiany między innymi w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

W związku z wprowadzonymi zmianami realizacja zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz o przeciwdziałaniu narkomanii jest prowadzona w ramach jednego programu tj. Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Natomiast zgodnie z art. 2a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi gminny program sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 jest zasadne.

Sporządziła:

Zatwierdził: